

Akmenytės šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

Kupiškio versmė

Koordinatės

LKS: 560630; 6190400

Adresas

Kupiškis. Šaltinis srūva kairiajame Lėvens krante, apie 0,7 km žemiau Kupiškio tvenkinio pylimo, šalia P. Matulionio gatvės. Akmenytės šaltinis yra vietinės reikšmės hidrogeologinis gamtos paveldo objektas Kupiškėje, atspindintis šio krašto gamtinę įvairovę. Objektą apibūdina informacinis stendas

Tipas

Kylantis, dirbtinis (nelikviduoto gręžtinio šulinio vieta)

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

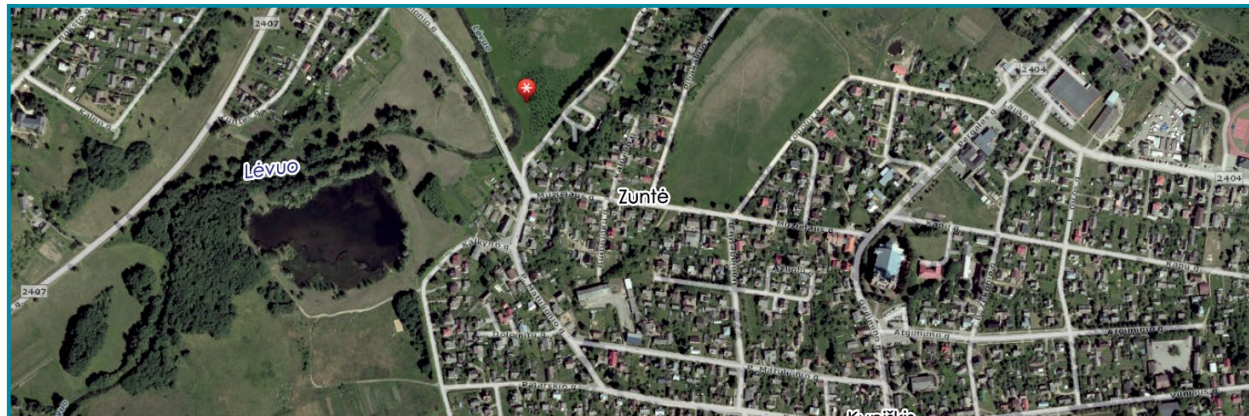
Vidutinio vandeningumo reikšminga versmė. Debitas ≈ 5,0 l/s

Vandens tipas

Kalcio, magnio, natrio hidrokarbonatinis, sulfatinis

Aprašė:

V. Mikulėnas,
V. Marcinkevičius, 2008

Aplinka

Šaltinis veržiasi Lėvens upės slėnyje, keletą metrų nuo upės pakrantės. Aplinkui gerai prižiūrima pieva, apsodinta dekoratyviais medžiais.

Dabartinė būklė, kaptazas

Įrengtas gelžbetoninis rentinys, apdėtas akmenimis.

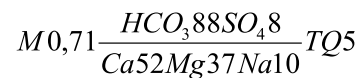
Vandens fizikinės savybės

Nevertintos.

Vandens cheminės savybės

Vanduo gėlas, turi daug mineralinių medžiagų (713 mg/l). Kietas (bendrasis kietumas 7,58 mg-ekv/l), pasižymi lengvai pašalinamu karbonatiniu kietumu. Vandenyje aptiktas nedidelis kiekis nitrato (2,94 mg/l, amonio ir nitritų neaptikta. Versmės vanduo labai geležingas (šalia esantys akmenys padengti geležies nuosėdomis), geležies jonų koncentracija 2,8 mg/l.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	713		
Sausoji liekana 180 °C	457		
Bendrasis kietumas		7,58	
Karbonatinis kietumas		7,58	
Nekarbonatinis kietumas		0,00	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	11,18	0,32	3,36
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	36,21	0,75	7,88
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	512,40	8,40	88,24
Nitritai, NO ₂ ⁻	0,00	0,00	0,00
Nitratai, NO ₃ ⁻	2,94	0,05	0,53
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	20,40	0,89	10,41
Kalis, K ⁺	3,30	0,08	0,94
Kalcis, Ca ²⁺	88,47	4,41	51,58
Magnis, Mg ²⁺	38,54	3,17	37,08
Amoniakas, NH ₄ ⁺	0,00	0,00	0,00
Kitos analitės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,50		
Permanganato skaičius, mg O/l	3,20		
Bendroji geležis, mg/l	2,80		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	708		

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

1951–1952 metais Kupiškio miesto gelmės buvo tirtos giliais gręžiniais, kurie pasiekė viršutinio devono Šventosios svitos uolienas. Šis šaltinis sruvena iš 88,31 m gylio, tuomet išgręžto gręžinio žiočių. Prieš tai šaltinis tryško iš maždaug 3 m ilgio ir 1,5 m pločio duburio, įsiterpusio į Lėvens upės krantą, ir vos kelių metrų ilgio upeliu įsiliejusio į upės tėkmę. Akmenytės pavadinimas kilęs dėl gausaus akmenų kiekio šioje vietovėje. Pasak senolių pasakojamos legendos, šiose vietose velnias nešėsi ant kupros akmenis, kuriuos ir išbarstė Akmenytės pievose.

